

Handläggare
Yassine Kazi-Tani
Telefon: 08-50827858

Till
Idrottsnämnden
2024-05-28

Miljöprogram 2030 för Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen (Dnr KS 2023/682)

Förvaltningens förslag till beslut

Idrottsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stockholms stads miljöprogram har reviderats mot bakgrund av det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2023 och förslaget har remitterats till idrottsnämnden med flera. Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som slår fast mål inom de sju områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst. Programmet innehåller 18 delmål som preciserar den strategiska inriktningen.

Idrottsförvaltningen anser att det föreslagna miljöprogrammet som är stadens elfte i ordningen är ambitiöst och tydligt visar hur stadens miljöarbete och ambition fortsätter att utvecklas. Idrottsförvaltningen anser att det föreliggande arbetet och etappmålen som beskrivs i miljöprogrammet är viktiga för att bevara Stockholms ledande position inom hållbar utveckling, vara världsledande och inta rollen som en internationell förebild i det globala miljö- och klimatarbetet. Förvaltningen för fram synpunkter kring de områden som berör idrottsverksamheten bland annat utmaningar när det gäller den ekonomiska aspekten och de investeringsvolymer som kommer att krävas för att uppnå målen.

Ärendet

Redan år 1976 antog staden sitt första heltäckande miljöprogram. Efter detta har en rad program tagits fram med fortsatt höga ambitioner. Stockholms stads miljöprogram har reviderats mot bakgrund av det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2023 samt utifrån den halvtidsuppföljning av innevarande program som genomförts under 2022.

I samband med framtagande av nu gällande Miljöprogram 2020-2023 gjordes ett nytag. Utgångspunkten blev att adressera de stora miljöproblemen utifrån såväl internationella överenskommelser som miljötillståndet i Stockholm. Programmet höjde ambitionerna på flera områden, och vägde in såväl Parisavtalet som de globala målen enligt Agenda 2030. I programmet togs även nya dimensioner med såsom inköpsarbetets och upphandlingens roll och påverkan. Innovation och utvecklad samverkan lyftes som arbetsätt för att utveckla de lösningar som krävs för att nå målen. Nuvarande miljöprogramms målstruktur och perspektiv ligger i huvudsak fast även i förslaget till kommande miljöprogram. Kopplingen till Agenda 2030 har stärkts så att det tydliggörs att miljöarbetet även behöver främja den sociala och ekonomiska hållbarheten. Innebörden av en rättvis omställning har tydliggjorts och inarbetats i programmet. De utvecklade arbetsätt som nuvarande miljöprogram lyfter fram har preciserats ytterligare. Stadens kvalitetsprogram har i tillämpliga delar vägts in i miljöprogrammet.

Miljöprogram 2030 har getts en mer kommunikativ karaktär än tidigare miljöprogram. Syftet är att tillgängliggöra programmet för stadens medarbetare och stockholmarna, att underlätta kommande kommunikationsinsatser, och att förtydliga hur kommunikation är en integrerad del av att genomföra stadens miljöarbete. Miljöprogrammets mål och delmål har utvecklats utifrån miljötillståndet i staden, internationella överenskommelser och nationella mål, målsättningar i kommunfullmäktiges budget för 2023 samt erfarenheter från uppföljning av innevarande miljöprogram.

Stockholms stads miljöprogram är ett stadsövergripande styrdokument och slår fast mål inom de sju områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst. Programmet innehåller 18 delmål som preciserar den strategiska inriktningen. Programmet fastställer vilka nämnder och bolagsstyrelser som är ansvariga för att genomföra åtgärder samt följa upp arbetet för respektive delmål och är utgångspunkt för handlingsplaner som konkretiserar genomförandet för att nå målen. Programmet fokuserar på vad staden som organisation själv kan göra men innehåller också målsättningar som uppnås tillsammans med andra, exempelvis näringslivet och stockholmarna.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat *Miljöprogram 2030 för Stockholms stad* till idrottsnämnden samt ett antal andra nämnder, kommuner och organisationer, se bilaga 2, med svarstid senast den 20 juni 2024. Inom idrottsförvaltningen har ärendet beretts av ekonomiavdelningen i samarbete med övriga berörda avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöprogrammets ambition ligger i linje med EU:s bestämmelse om att uppfylla Parisavtalets åtaganden och Sveriges nationella strategi gällande klimatanpassningsarbetet. Agenda 2030 och EU:s ramverk har vägts in i programmet liksom utvecklingen av de nationella miljömålen i Sverige.

Idrottsförvaltningen ser positivt på stadens elfte miljöprogram som tydligt visar hur stadens miljöarbete och ambition fortsätter att utvecklas. Förvaltningen anser dock att miljöprogrammet saknar en ekonomisk analys vilket ökar risken för att vissa åtgärder inte genomförs, framför allt när det gäller åtgärder för att stärka motståndskraften vid extremväder samt för en fossilfri organisation 2030.

Förvaltningens ambition är att bidra till ett klimatanpassat Stockholm och ser fram emot att fortsätta arbeta för en minskad miljö- och klimatpåverkan från idrottsverksamheten samt bidra till ett världsledande Stockholm när det gäller hållbarhet och klimatomställning.

Miljöprogrammet beskriver stadens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet som fördelas inom de sju områden där utmaningarna för stadens och omvärlden bedöms som störst och där sex av dem berör idrottsverksamheten.

Följande synpunkter inom de sex miljöområdena i miljöprogrammet berör idrottsnämndens ansvarsområde.

1 En rättvis och inkluderande omställning

Idrott är en inkluderande verksamhet. Förvaltningen instämmer i att en rättvis omställning med minskade spänningar, segregation och utanförskap gynnar miljön och klimatet.

2 Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck

En av de största utmaningarna i världen idag är att minska utsläppen av växthusgas som har en enorm påverkan både på miljön och klimatet. En viktig etapp som bidrar till att minska utsläppen och som utgör ett av miljöprogrammets främsta mål är att eliminera fossilbränsleanvändningen. Genom att behålla målet från det utgående miljöprogrammet om ett klimatpositivt Stockholm 2030 och fossilfrihet till 2040 sätter staden en hög ambitionsnivå nationellt men även i förhållande till andra städer i EU.

Att minska klimatpåverkan från transportsektorn och uppnå en fossilfri organisation anses vara avgörande etapper för att nå upp till stadens främsta klimatmål, en klimatpositiv stad 2030 och fossilfri-

het till år 2040. Idrottsförvaltningen anser att etappmålen att minska klimatpåverkan från transportsektorn och en fossilfri organisation 2030 är genomförbara men att de medför en utmaning när det gäller ersättningen av fossildrivna arbetsfordon vilket kommer att kräva större investeringar under de kommande åren.

3 Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem

Miljöprogrammet inkluderar nya riktlinjer och målsättningar som syftar till att bevara biologisk mångfald och den blågröna infrastrukturen i staden. Idrottsförvaltningen anser att strategin med de uppsatta målen är viktig för stadens gröna utveckling och betraktar de föreslagna åtgärderna inom landskap, ekosystemtjänster och varor samt uppföljning av skötsel och åtgärder som en viktig etapp som stärker den biologiska mångfalden och ekosystemet.

Förvaltningen anser dock att miljöprogrammet bör lyfta upp behovet om att utveckla kunskapen inom stadens arter, näringsväv och ekosystem i form av forskning och studier med inriktning mot att utöka den biologiska mångfalden och den blågröna infrastrukturen i Stockholm.

För att uppnå målet instämmer idrottsförvaltningen i att det är viktigt att använda inköp och upphandling som medel för att ställa krav på hänsyn till biologisk mångfald och bidra till stadens målsättning om att öka andelen ekologiskt producerade varor.

4 Ett klimatanpassat Stockholm

Idrottsförvaltningen ser positivt på att anpassningen av Stockholm till ett förändrat klimat med stärkt motståndskraft vid extremväder har lagts till i stadens nya miljöprogram som ett viktigt huvudmål. Miljöprogrammet ger en tydlig beskrivning av den rådande klimatförändringen på grund av ökande halter av växthusgaser och dess konsekvenser för stadens naturmiljö och samhälle.

Förvaltningen håller med om att samverka mellan stadens förvaltningar och bolag är ett måste för att kunna genomföra åtgärder som stärker motståndskraften vid skyfall, värmeböljor och torka. Förvaltningen ser gärna ett förtydligande av stadens strategi med en tydligare fördelning av genomförande och finansieringsansvar samt gränsdragningar mellan stadens förvaltningar och bolag. Detta har varit en utmaning som har påverkat stadens arbete mot ett klimatanpassat Stockholm och de mål som sattes upp i klimathandlingsplanen 2020-2023.

5 Ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm

Stockholm har blivit bättre på att använda sina resurser mer effektivt trots en ökad konsumtion av de naturliga resurserna som dessutom skapar svårigheter med hur avfallet ska hanteras. Att minska re-

sursanvändningen och öka återanvändningen samt recirkulation av materiella resurser är viktiga åtgärder och förvaltningen ser positivt på att de även har lyfts upp i stadens nya avfallsplan 2025-2030.

Ökad samverkan mellan stadens förvaltningar och bolag gynnar stadens utveckling och hållbarhet. Idrottsförvaltningen saknar i programmet initiativet från staden att verka för fler interna digitala plattformar som kan underlätta och stärka det cirkulära perspektivet mellan stadens förvaltningar och bolag.

6 Ett giftfritt Stockholm

Kemikalieanvändningen finns i stor omfattning i dagens samhälle där världsproduktionen fortsätter att öka. Idrottsförvaltningen instämmer i att minskningen av kemikalieanvändningen är fundamentalt för att uppnå ett av miljöprogrammets centrala miljömål, ett giftfritt Stockholm.

Marina Högländ
Idrottsdirektör
Idrottsförvaltningen

Susanne Olsson
Avdelningschef
Idrottsförvaltningen

Bilagor

1. Miljöprogram 2030 för Stockholms stad
2. Förteckning remissinstanser

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Marina Högland, Idrottsdirektör	2024-05-15
Susanne Olsson, Avdelningschef	2024-05-15